

РЕЦЕНЗИЈА

НА УЧЕБНИК СО НАСЛОВ „УПРАВУВАЧКО СМЕТКОВОДСТВО“ ОД ПРОФ. Д-Р БЛАГИЦА КОЛЕВА И ПРОФ. Д-Р ОЛИВЕРА ЃОРГИЕВА-ТРАЈКОВСКА, ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ, УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип и Одлуката бр. 1202-127/5 од 15.11.2022 г., донесена на 227. редовна седница на Наставно-научниот совет на Економски факултет, одржана на 14.11.2022 год., избрана е Рецензентска комисија во состав:

- д-р Биљана Ангелова, редовен професор на Економски институт, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје,
- д-р Јанка Димитрова, редовен професор на Економски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

Рецензентската комисија е формирана заради изготвување на извештај - рецензија за приложениот ракопис (учебник), со наслов „Управувачко сметководство“ од авторките проф. д-р Благица Колева и проф. д-р Оливера Ѓоргиева-Трајковска, наменет за студентите на прв и втор циклус студии на Економски факултет, како и за останати единици на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Економски факултет го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Учебникот „Управувачко сметководство“ од авторките проф. д-р Благица Колева и проф. д-р Оливера Ѓоргиева-Трајковска детално го разработува управувачкото сметководство како алатка која му помага на менаџментот во остварување на поставените цели на компанијата. Имено, при донесување одлуки менаџментот ги комбинира информациите за трошоците кои ги прави компанијата со останати информации, вклучувајќи и лична проценка за деловните активности и нивните нефинансиски ефекти. Учебникот е наменет за изучување на предметот Управувачко сметководство од страна на студентите на сите насоки на прв циклус студии (Сметководство и ревизија, Бизнис економија, Финансии, Менаџмент и претприемништво и Маркетинг менаџмент), како и за предметот Менаџерско сметководство, за студентите на втор циклус студии.

Податоци за обем на ракописот: Учебникот содржи 303 страници, кои содржат теоретска разработка на управувачкото сметководство и неговото значење во управувањето со работењето на компаниите во правец на остварување на дефинираните цели, пред сè преку управување и контрола на трошоците, како и практични примери и пресметки кои им овозможуваат на студентите многу полесно разбирање и совладување на оваа значајна и динамична проблематика. На крајот на учебникот се сместени релевантните библиографски единици кои ја третираат проблематиката на управувачкото сметководство, како и задачи за вежби, кои им овозможуваат на студентите подготовка за колоквиуми и испит. Трудот е пишуван во А4 формат, со единичен проред, со употреба на фонт Arial, големина на буквите 11. Сметаме дека обемот на трудот и неговата содржина ги задоволуваат критериумите согласно со предвидениот број на часови и одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Трудот е креиран врз основа на потребата од создавање на учебно помагало кое од теоретски и практичен аспект ќе им овозможи на студентите стекнување на знаење за целите, задачите и улогата на управувачкото сметководство, изготвување на калкулации, осознавање на методите за пресметка на трошоците на учиноците и примена на сите овие информации во донесување на ефикасни деловни одлуки.

Сметаме дека учебникот се одликува со големо теоретско и практично значење, како за студентите, така и за сите останати субјекти кои имаат интерес во оваа проблематика, т.е. кои се инволвирани во процесот на примена на информациите за трошоците во деловното одлучување.

Краток опис на содржината на ракописот: Содржински, трудот е конципиран во 7 поглавја, за кои следи кратка презентација на целите и структурата.

Првата глава е посветена на основите на управувачкото сметководство: поим, содржина и улога во компаниите. Во овој дел се обработува улогата на управувачкото сметководство како дел од сметководствениот информациски систем; компарација на карактеристиките на финансиското и управувачкото сметководство; улогата на управувачкото сметководство во процесот на одлучување.

Втората глава од учебникот се однесува на пресметката на трошоците на учиноците. Овде се обработуваат: суштината и предметот на пресметката на учиноците; поставеноста на системот за пресметка на трошоците во организациската структура на компаниите; носители на трошоци и места на трошоци.

Третата глава ја опфаќа класификацијата на трошоците, тргнувајќи од различни критериуми. Во овој дел анализирана е и разликата помеѓу поимите: трошок, издаток и расход.

Четвртата глава ја обработува алокацијата (распределбата на трошоците). Во овој контекст анализирани се: алокацијата на трошоците по трошочни објекти; методите за алокација на трошоците на трошочни објекти; пресметка и алокација на општите трошоци; погонски и пресметковен лист.

Петтата глава е посветена на калкулацијата на цената на чинење на учиноците. Детално се обработени дивизионата калкулација на цената на чинење и дополнителната калкулација на цената на чинење.

Во шестата глава се обработени методите за пресметка на трошоците: метода на пресметка по реални трошоци; метода на пресметка по плански трошоци; метода на пресметка врз основа на активностите.

Во последната, *седма глава*, се анализира сметководственото планирање и анализа во функција на сметководството на одговорноста.

Низ целата содржина на учебникот се содржани и вежби (со решенија), кои се наменети за студентите и истите може да ги искористат при нивната подготовка за испит.

Преку презентираниот начин на обработка на управувачкото сметководство, разработен во наведените 7 глави, сметаме дека е постигната главната цел на авторите – да им помогнат на студентите да ги разберат целите и задачите на управувачкото сметководство и начинот на кој сметководството на трошоците се користи во управување со ефикасноста на работењето на компаниите.

Согласно со горенаведените констатации, а врз основа на детално анализирање на содржината на ракописот, го даваме следново

МИСЛЕЊЕ

Учебникот „Управувачко сметководство“ од авторките проф. д-р Благица Колева и проф. д-р Оливера Ѓоргиева-Трајковска претставува сеопфатна целина на материјата поврзана со управувачкото сметководство и неговото значење за ефикасното деловно одлучување во компаниите. Авторките презентираат успешна комбинација на теоретскиот и практичниот аспект на проблематиката, со цел предметната материја да се доближи до студентите и да им се помогне да научат како оваа комплексна проблематика да ја применат во практичната работа. Се надеваме дека студентите ќе стекнат соодветни знаења кои понатаму ќе можат да ги применат како во изучувањето на останатите предметни дисциплини, така и во нивната понатамошна професионална работа во делот на управувачкото сметководство.

Ефикасното управување со трошоците, преку нивна правилна идентификација и контрола, има пресудна улога во зголемување на профитабилноста на работењето на компаниите. Оттука, сметаме дека учебникот ќе даде значителен придонес во збогатување

на материјата која ја обработува и ќе им помогне како на студентите, така и на пошироката стручна јавност во полесно совладување на техниките на управување со трошоците и примена на информациите поврзани со трошоците во донесување на различни деловни одлуки. Од оваа причина, препорачуваме истиот да биде објавен.

Врз основа на изнесеното, имаме особена чест на Наставно-научниот совет на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип да му предложиме учебникот со наслов „Управувачко сметководство“ од авторките проф. д-р Благица Колева и проф. д-р Оливера Ѓоргиева-Трајковска и да го одобри за издавање.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Биљана Ангелова, редовен професор, с.р.

Д-р Јанка Димитрова, редовен професор, с.р.